

De vaste commissie voor Economische Zaken en Klimaat heeft een aantal vragen en opmerkingen aan de Minister van Economische Zaken en Klimaat voorgelegd over de Geannoteerde agenda Raad voor Concurrentievermogen / Interne Markt & Industrie (formeel) d.d. 29 en 30 september 2022 van 16 september 2022, de brief van de regering betreffende de Voortgang ruimtevaartbeleid 2022 (Kamerstuk 24 446, nr. 77), het Verslag van een schriftelijk overleg over o.a. de geannoteerde agenda van de informele Raad voor Concurrentievermogen van 20 en 22 juli 2022 (Kamerstuk 21 501-30, nr. 562) en het Verslag Informele Raad voor Concurrentievermogen 20 en 22 juli 2022 (Kamerstuk 21 501-30, nr. 563).

De voorzitter van de commissie,
Agnes Mulder

De adjunct-griffier van de commissie,
Van Dijke

I	Vragen en opmerkingen vanuit de fracties	2
II	Antwoord / Reactie van de Minister	3

I Vragen en opmerkingen vanuit de fracties

Vragen en opmerkingen van de leden van de VVD-fractie

De leden van de VVD-fractie hebben met interesse kennisgenomen van de onderhavige en aanverwante stukken.

De leden van de VVD-fractie lezen dat bepaalde noodvoorraden aangehouden zullen worden voor bepaalde producten in noodsituaties. Kan de Minister nader ingaan op deze noodvoorraden? Op welke goederen ziet deze maatregel exact?

De leden van de VVD-fractie lezen dat informatieverzoeken door de Europese Commissie kunnen worden ingediend bij bedrijven. Is er al meer bekend over hoe een dussdanig verzoek er in de praktijk uit zal gaan zien?

De leden van de VVD-fractie vragen zich af wanneer er precies sprake is van een crisissituatie. Kan de Minister hier nader op ingaan?

De leden van de VVD-fractie lezen dat de Commissie de bevoegdheid heeft lidstaten te dwingen bepaalde voorraden aan te leggen. Wat is de rol voor lidstaten hierin? Hoe beoordeelt de Minister de verhouding tussen lidstaten en de Commissie?

De leden van de VVD-fractie ontvangen daarnaast verontrustende signalen vanuit de ruimtevaartsector over het voorgenomen ambitieniveau van Nederland. Op welke wijze is de sector actief betrokken bij de totstandkoming van de inzet van het kabinet? Het is gebruikelijk dat het Netherlands Space Office (NSO) een advies opstelt ter voorbereiding van de Nederlandse inzet tijdens de ministeriële conferentie van het European Space Agency (ESA). Welk advies heeft het NSO dit voorjaar gegeven? Kan de Minister die zo snel mogelijk met de Kamer delen ter voorbereiding van het debat dat wij nog zullen voeren over de inzet van het kabinet tijdens deze conferentie?

De leden van de VVD-fractie merken daarnaast op dat versterking van het ruimtevaartcluster ook staat genoemd in het coalitieakkoord en in diverse Kamerbrieven (ook van andere ministeries) aan de orde komt. Daarin wordt gesteld dat Nederlandse bedrijven en kennisinstellingen een concurrentienadeel ervaren omdat Nederland in verhouding tot andere lidstaten relatief weinig in optionele ESA-programma's heeft ingeschreven. De leden vragen zich daarom af welke stappen op korte termijn gezet zullen worden voor de versterking van het cluster. Daarnaast willen zij graag weten op welke wijze de Minister uitvoering geeft aan de terechte appreciatie die zij geeft aan de bijdragen die ruimtevaart kan leveren aan het oplossen van bijvoorbeeld stikstof- en klimaatproblematiek. Op welke wijze stimuleert de Minister dat vanuit andere departementen, fondsen en ministeries zoals het Ministerie van Defensie aan deze mogelijkheden wordt bijgedragen? Ruimtevaart is immers een interdepartementaal beleidsterrein. Welke financieringsopties worden verkend? Wat zijn andere ministeries bereid te investeren?

De leden van de VVD-fractie hebben tot slot de volgende vragen met betrekking tot de ministeriële ESA-conferentie. Welke inzet verwacht de Minister uit de andere landen? Wat zijn de voornaamste trends die de Minister voorziet? Wat denkt de Minister dat verwacht mag worden vanuit andere landen, gezien ook de aangekondigde ambities van bijvoorbeeld België, Italië, het Verenigd Koninkrijk en Luxemburg? Wat denkt de Minister dat verwacht mag worden vanuit deze en andere landen en houdt Nederland daarmee gelijke tred?

Vragen en opmerkingen van de leden van de D66-fractie

De leden van de D66-fractie hebben met interesse kennisgenomen van de onderhavige stukken. Zij wensen de Minister enkele vragen voor te leggen en voor enkele andere belangrijke zaken aandacht te vragen.

De leden van de D66-fractie weten dat bij de afgelopen Raad voor Concurrentievermogen op 20 en 22 juli 2022 is besproken dat verschillen tussen Europese regio's moeten worden verkleind voor het belang van innovatie voor de digitale en groene transitie. De leden vragen zich af welke stappen hier in de afgelopen Raad al op zijn gezet? Gaat het hierbij vooral om de manier van financieren? Met welke verschillen heeft Nederland te maken? Heeft het verkleinen van deze verschillen invloed in de interne markt op het gebied van investeringen die innovatie bevorderen? Hoe beïnvloedt dit Nederlandse doelen?

De leden van de D66-fractie zijn verheugd te lezen dat Nederland in de Raad van 20 en 22 juli 2022 heeft onderstreept dat het belangrijk is om binnen ecosystemen sterke connecties en interacties te hebben tussen het midden- en kleinbedrijf, industrie en onderzoeks- en innovatie-instellingen, bijvoorbeeld in de vorm van publiek-private partnerschappen. De leden van de D66-fractie onderschrijven dat een dergelijke link belangrijk is om te werken aan duurzame innovaties die aansluiten bij de vraag van bedrijven en industrie om te verduurzamen enerzijds en investeringen van het bedrijfsleven in innovatief onderzoek anderzijds. De leden vragen zich af of Nederland in deze samenwerking in Europa koploper is, vergeleken met andere lidstaten? Zo ja, welke best practices deelt Nederland om ook andere landen te stimuleren op deze samenwerking in te zetten? Zo nee, welke lessen kunnen wij leren van andere landen die hiermee verder zijn dan wij? Hoever zijn we met het behalen van de Lissabondoelstelling? Hoe verhoudt zich dat tot andere lidstaten?

De leden van de D66-fractie nemen kennis van de discussie omtrent afhankelijkheid van andere landen, zoals op dit moment onder andere de energieafhankelijkheden van Rusland. Nederland benadrukte hierbij dat de Europese Unie haar geo-economische positie moet versterken. De leden staan erachter dat innovatieve sleuteltechnologieën moeten worden gestimuleerd, maar vragen zich wel af hoe de Raad hiermee aan de slag gaat. Hoe worden deze sleuteltechnologieën gekozen? Worden onafhankelijke experts uitgenodigd om mee te denken over de keuze betreffende deze innovatieve sleuteltechnologieën? De leden willen tevens benadrukken dat het belangrijk is dat er wordt gekeken naar ieders krachten. Is het de Minister duidelijk welke landen het best kunnen inzetten op welke sleuteltechnologieën, bijvoorbeeld omdat ze hier al voortvarend mee bezig zijn? Op welke sleuteltechnologieën kan Nederland het beste inzetten volgens de Minister? Kunnen wij daarbij een kopgroep vormen met andere landen die al voortvarend bezig zijn met deze sleuteltechnologie?

II Antwoord / reactie van de Minister